

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

18.07.2006

Noteikumi nr. 595

Rīgā

Noteikumi par vides aizsardzību ogļūdeņražu izpētes un ieguves darbos jūrā

(prot. Nr.38 23.§)

Izdoti saskaņā ar likuma

"Par zemes dzīlēm"

10.panta septīto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka vides aizsardzības prasības ogļūdeņražu izpētes un ieguves darbiem Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā (turpmāk – jūra).

2. Komersantam, kas ogļūdeņražu meklēšanu, izpēti un ieguvi regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saņēmis licenci (turpmāk – licenciāts), ir pienākums lietot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus.

3. Ogļūdeņražu izpētes (kas saistīta ar urbšanas darbiem) un ieguves ietekmes uz vidi novērtējumu veic pēc licences ogļūdeņražu izpētei un ieguvei saņemšanas.

4. Ogļūdeņražu izpētei, kas saistīta ar urbšanas darbiem, un ieguvei nepieciešama atļauja B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai (turpmāk – B kategorijas atļauja). Atļauju saņem saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka kārtību, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai.

5. Ogļūdeņražu izpētes vai ieguves darbu urbšanas torņa aprīkojumam jāatbilst 1973.gada Starptautiskās Konvencijas par piesārņojuma novēršanu no kuģiem un tās 1978.gada protokola (turpmāk - MARPOL 73/78) I pielikuma 21.noteikuma prasībām.

6. Licenciāts veic jūras vides monitoringu un sagatavo jūras vides monitoringa pārskatus atbilstoši B kategorijas atļaujas nosacījumiem. Jūras vides monitoringa pārskatus un datu kopijas licenciāts iesniedz Valsts vides dienestā.

7. Šo noteikumu prasību izpildei nepieciešamās analīzes veic laboratorijas, kuras akreditētas valsts aģentūrā "Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs" atbilstoši standarta

LVS EN ISO/IEC 17025 : 2005 "Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības" prasībām, vai citās valstīs akreditētas laboratorijas, izmantojot starptautisku organizāciju standartmetodikas.

II. Novadīšana izpētes un ieguves darbos

8. Aizliegts novadīt jūrā atkritumus. Šo noteikumu izpratnē atkritumi ir visi atkritumi, tajā skaitā piesārņotie ūdeņi un pārpalikumi, kas rodas kuģa vai platformas ekspluatācijā, bet kas nav kravu pārpalikumi un uz ko attiecas MARPOL 73/78 I, IV un V pielikums, kā arī ar kuģa kravu saistītie atkritumi, kas noteikti MARPOL 73/78.

9. Aizliegts novadīt jūrā ķīmiskās vielas, kas ietvertas Helsinku konvencijas par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību I pielikuma 1.2.punktā minētajā kaitīgo vielu sarakstā, un ķīmiskās vielas saturošos materiālus.

10. Aizliegts novadīt jūrā urbšanas duļķes un no tām radušos atkritumus.

11. Šajā nodaļā noteiktās prasības neattiecas uz gadījumiem, ja cilvēka dzīvībai vai ar izpēti vai ieguvi saistītajiem objektiem draud pilnīga iznīcība un novadīšana ir vienīgā iespēja novērst šos draudus, un novadīšanas nodarītais kaitējums ir mazāks par to, kas tiktu nodarīts, ja novadīšana nenotiktu. Novadīšana veicama tā, lai līdz minimumam samazinātu iespējamo kaitējumu cilvēka dzīvībai un videi.

12. Par novadīšanu, kas veikta saskaņā ar šo noteikumu 11.punktu, licenciāts ziņo Valsts vides dienestam 24 stundu laikā no novadīšanas uzsākšanas, norādot novadīto vielu saturu, iespējamo apjomu, vietu un laiku.

13. Par zemes dziļļu piesārņošanu netiek uzskatīta gāzes un ūdens sūkņēšana naftas slāņos ieguves veicināšanai, kā arī ogļūdeņražu ieguves procesā izsūkņēto šķidrums atpakaļsūkņēšana naftas slāņos. Licenciāts minētās darbības paredz ogļūdeņražu iegulas sagatavošanas un ogļūdeņražu ieguves darbu plānā.

III. Avārijas seku likvidācija

14. Ja licenciāts paziņo, ka uzsāks ogļūdeņražu ieguves darbus, tai skaitā arī eksperimentālo ieguvi, tas noslēdz līgumu ar institūciju vai komersantu, kas veic avārijas likvidācijas darbus.

15. Licenciāts izstrādā plānu rīcībai avārijas situācijā (turpmāk – rīcības plāns). Rīcības plāns ietver iespējamo avāriju scenārijus, rīcību dažādās avārijas situācijās, esošos un iesaistāmos resursus, apziņošanas shēmas. Izstrādājot rīcības plānu, licenciāts ievēro Latvijas Republikas normatīvo aktu un Latvijas Republikai saistošo starptautisko normatīvo aktu prasības vides aizsardzības jomā. Rīcības plāna kopiju un šo noteikumu

14.punktā minētā līguma kopiju licenciāts iesniedz Valsts vides dienestā vienlaikus ar iesniegumu B kategorijas atļaujas saņemšanai.

16. Veicot pasākumus, lai likvidētu piesārņojumu ar ogļūdeņražiem, pēc iespējas ierobežo tādu vielu vai produktu izmantošanu, kas veicina piesārņojuma ar ogļūdeņražiem izkliedi (dispersanti). Izmantošanu katru reizi iepriekš saskaņo ar Valsts vides dienestu. Ogļūdeņražus gremdējošu vielu izmantošana piesārņojuma likvidācijā ir aizliegta.

17. Prasības attiecībā uz iekārtām ir šādas:

17.1. atbilstošs iekārtu daudzums, lai likvidētu iespējamās sekas, ja notikusi ogļūdeņražu noplūde no izpētes vai ieguves urbumiem, kuģa, platformas vai cauruļvada, ņemot vērā urbuma ģeoloģisko atrašanās vietu, ogļūdeņražu iztvaikošanu un emulsifikāciju;

17.2. ogļūdeņražu savākšanas sistēmas, bonas un transporta materiāli konstruēti tā, lai tos varētu izmantot un tie būtu efektīvi attiecīgajā rajonā valdošo straumju un viļņu augstuma apstākļos (viļņu augstums līdz diviem metriem un straumes ātrums līdz vienam mezglam), un iekārtas ir spējīgas darboties attiecīgajā rajonā dominējošās temperatūras apstākļos;

17.3. ir pārbaudīta ledus apstākļos izmantojamo avārijas seku likvidācijas iekārtu spēja likvidēt piesārņojumu zemas temperatūras, ledus un zemledus apstākļos;

17.4. iekārtas, kas paredzētas no ogļūdeņražiem atšķirīgu ievērojamā daudzumā lietotu kaitīgo vielu piesārņojuma likvidēšanai, atbilst šādiem nosacījumiem:

17.4.1. iekārtu daudzums un veids ir tāds, ka lietotājs var noteikt piesārņojuma apjomu un izvietojumu un ziņot par to, novērst vai samazināt vielu izplūdi un likvidēt piesārņojumu;

17.4.2. ja piesārņojums ir peldošs un ūdenī nešķīstošs, to iespējams ierobežot, savākt un transportēt šo noteikumu 17.2.apakšpunktā minētajos apstākļos.

18. Licenciāta pienākumi, ja konstatēts neparedzēts vides piesārņojums:

18.1. nekavējoties identificēt piesārņojuma avotu;

18.2. saskaņā ar rīcības plānu veikt nepieciešamās darbības piesārņojuma likvidēšanai;

18.3. nekavējoties sniegt Valsts vides dienestam un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam informāciju par:

18.3.1. piesārņojuma veidu un apjomu;

18.3.2. piesārņojuma konstatēšanas laiku un vietu;

18.3.3. piesārņojuma avotu;

18.3.4. darbībām, kas uzsāktas piesārņojuma un tā cēloņu likvidēšanai;

18.3.5. vēja un jūras apstākļiem piesārņojuma vietā.

IV. Kontrole

19. Valsts vides dienesta amatpersonas kontrolē vides normatīvo aktu, B kategorijas atļaujā minēto nosacījumu, piesārņojuma likvidācijas gatavības un rīcības plāna prasību ievērošanu ogļūdeņražu izpētes un ieguves darbos atbilstoši šādiem nosacījumiem:

19.1. Valsts vides dienests katru gadu līdz 20.oktobrim iesniedz Ekonomikas ministrijā kontroles grafiku nākamajam kalendāra gadam, paredzot veikt pārbaudes vismaz reizi pusgadā;

19.2. Valsts vides dienesta amatpersonām ir tiesības (iepriekš saskaņojot ar licenciātu) atbilstoši kontroles grafikam un gadījumos, kad rodas pamatotas aizdomas, ka ogļūdeņražu izpētes vai ieguves darbos iesaistītais objekts radījis vides piesārņojumu (iepriekš informējot licenciātu), kontrolēt vides normatīvo aktu prasību ievērošanu, bez maksas uzturēties ogļūdeņražu izpētes vai ieguves darbos iesaistītajā objektā, saņemt funkciju veikšanai nepieciešamo informāciju un dokumentu kopijas.

20. Valsts vides dienests divu nedēļu laikā rakstiski informē Ekonomikas ministriju un licenciātu par kontroles rezultātiem.

21. Licenciāts nodrošina:

21.1. Valsts vides dienesta amatpersonas nogādāšanu ogļūdeņražu izpētes vai ieguves darbos iesaistītajā objektā, kā arī atbilstošus darba apstākļus kontroles veikšanai;

21.2. vides normatīvo aktu prasību ievērošanas kontrolei nepieciešamās informācijas sniegšanu Valsts vides dienestam;

21.3. emisijas periodisku automatizēto kontroli un reģistrāciju, kā arī regulāru pārskatu sniegšanu Valsts vides dienestam par vidē novadītajām vielām saskaņā ar B kategorijas atļaujā minētajiem nosacījumiem;

21.4. vides aizsardzības prasību un rīcības plāna pastāvīgu izpildi. Par rezultātiem reizi pusgadā informē Valsts vides dienestu.

Ministru prezidents

A.Kalvītis

Vides ministrs

R.Vējonis